

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto... \$3.00
- Ima 10.000 naročnikov:

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
- in the United States:
Issued every day except
- Sundays and Holidays:

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 253. — ŠTEV. 253.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 28, 1913. — TOREK, 28. OKTOBRA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Predsednik Wilson o mehiškem vprašanju.

Združene države naj bi s svojim uplivom oprostile Mehiko pohlepnci tujih držav.

DEFINICIJA POLITIKE.

Združene države naj vodi pri uslužnosti napram latinskim državam le moraličen čut.

Mobile, Ala., 27. okt. — Predsednik Wilson je izjavil danes, da bo vodilni motiv Združenih držav v odnosu z državami na jugu "moraličen".

"Uporabim priliko", je reklo, "da izjavim, da Združene države ne bodo nikoli več stremele za tem, da si nasihl potom prisvoje kako ped zemlje."

V svojem govoru je Wilson tuji prikrit napadel to, kar je imenoval "materialne interese". Recel je, da je dolžnost Združenih držav, da pomagajo posestrimskim republikanom pri emanציפaciji od tujega kapitala, nakar bi se lahko veselile popolne konstitucionalne prostosti.

Mexico City, Mehika, 27. okt. — Rezultati včerajšnjih volitev bodo objavljeni mogoče še čez teden dni. V sedanjem trenutku ni mogoče niti približno določiti, kdo je dobil največ glasov, ker niso vsele pomanjkljivih komunikacij znane številke iz posameznih okrajev republike. V glavnem mestu bo objavljen rezultat v enem ali dveh dneh, a še to ni gotovo.

Danes in ministerstvo za notranje zadeve došlo poročilo pravi, da so se volitve v Guadalajara in Tolera vrstile povsem redno, da pa je prišlo na volišče le malo volilcev.

Vera Cruz, Mehika, 27. okt. — Pri včerajšnjih volitvah je dobil izmed 2000 glasov 1500 general Huerta, provizorični predsednik mehiške republike. Felix Diaz je dobil 300 glasov, ostale pa drugi kandidati.

Eagle Pass, Tex., 27. okt. — Pri volitvah je dobil v Piedras Negras pretežno število glasov general Huerta.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Nemška križarka "Nürnberg" je odplovila danes iz Yokohame proti pacifični obali in Mazatlangu, kjer bo ostala, dokler ne nastopijo zopet redne razmere.

Smrti v oči.

Kot smo že včeraj poročali, je trgovec Isaac Levy s št. 8825 22. Ave., Bath Beach, N. Y., zavil pred osmimi dnevi ponevedoma tablete sublimata živega srebra. Osem dni se je boril s smrtnjo, včeraj je pa podlegel. Nikdo si ne more misliti, kako močno je prenašal bolečine. Rodbina je že do zadnjega upala, da bo ozdravljen, dočim je sam zatrudno vedel, da je rešitev nemogeca. Levy zapušča 11 otrok.

Potniki s parnikom "Volturno". — V newyorško pristanišče je došlo včeraj s parnikom "La Touaine" šestindvajset potnikov, ki so se rešili z "Volturnom". Rdeči križ je nabral za brodolomec \$6011.52.

!! MOHORJEVE KNJIGE !!

Mohorjeve knjige so došle ter smo jih pričeli danes razširošljati. Knjige so sledete:

1. Kolečar za leto 1914.
2. Pravljice.
3. Zgodovina slovenskega naroda.

4. V tem znamenju bož zmagal.

5. Mlada Breda.

6. Zorislava. Povest iz davnih dni.

Vsek šest knjig pošiljamo poštne prosto za 1.30.

SLOVENIC PUBLISHING & CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Z Ellis Islanda.

Rajše se vrne v Rusijo, kot pa da bi ostala v Ameriki. "Usmiljeni" uradniki.

Na otoku solza je prebila skoraj dva meseca lepa 25-letna Rusinja Maria Perlinsky. Včeraj so ji šele dovolili oditi, toda življenje na Ellis Islandu je tako vplivalo nanjo, da se ji je Amerika čisto pristudila. Sklenila se je podati nazaj na Rusko, ker je prepričana, da se ji bo tam bolje godilo.

Na otoku solza je prebila skoraj dva meseca lepa 25-letna Rusinja Maria Perlinsky. Včeraj so ji šele dovolili oditi, toda življenje na Ellis Islandu je tako vplivalo nanjo, da se ji je Amerika čisto pristudila. Sklenila se je podati nazaj na Rusko, ker je prepričana, da se ji bo tam bolje godilo.

Sam je dosegel na krovu parnika "Kursk". Ker je imela pri sebi triletnega otroka, ne da bi bila postavno poročena, so jo pridržali kot "memoralno" osebo.

Otroka so kmalu nato poslali v bolnišnico, ker je obolen za kožami. Mlada mati je bila vsa obupana, ker se je otrokova bolezen obračala vedno bolj na slabše. Pred tremi dnevi je umrl in materi so uradniki "milostno" dovolili, da se sme podati v obljubljeno deželo.

Toda prepozno je bilo. Perlinsky-jeva je zadobila do Amerike nekako antipatično, oglašati se je začelo domotožje, in slednjič je sklenila, da se vrne na Rusko.

Obsojen delavski vodja.

Dublin, Irsko, 27. okt. — Danes so oboščili v sedemmesecno ječo Jamesa Larkina, voditelja irskih transportnih delavcev. Državni pravdnih ga je imenoval v otožnici "nevarnega zločinca". Otožen je bil, da je pozival delavcev k nemiru.

Krisa na Španskem rešena.

Madrid, Španija, 27. oktobra. — Kabinetna kriza je bila danes rešena, vsaj začasno, ko je sestavil Dato, novi ministriki predsednik, konservativni kabinet mesto liberalne vlade grofa Romanones, ki je v soboto odstopil. Preečno senzacijo je povzročilo odpovedanje Don Antonio Maura, bivšega ministarskega predsednika ter voditelja konservativne stranke.

Odklonil je povabilo kralja, da sestavi kabinet ter je priporočil Data. Dato je hotel nato obiskati Maura, a ga ni več našel doma. To odpovedanje presenetilo celo njegove najintimnejše prijatelje.

Bolna žena oropana.

Ko je bila 35letna napol hroma Tillie Aronovič sama v svojem stanovanju na št. 315 vzhodna 57. ulica v New Yorku, je stopil skoz vzrata nek neznanec in ji iztrgal iz ušes diamantne uhane. Med ruvanjem jo je ranil z nožem. Pozneje je izpovedala, da je roparja že parkrat videla v bližini hiše.

Igra povzročila smrt.

Chicago, Ill., 27. okt. — Danes je umrl tu na posledicah poškodb potom igle neki John Nemec, ki je bil obtožen roparskega napada. Nemec je pred kratkim napadel neko Mrs. Josephine Karmanšk, ki teha preko dvesto funkov ter je visoka šest črevljev. Ženska se je branila ter ranila pri tem Nemca z iglo.

Bomba.

Newburg, N. Y., 27. okt. — Sredi italijanske kolonije je pred neko gostilno eksplodirala bomba. Napolnjena je bila z nitroglicerinom in je povzročila za kakih \$25.000 škode. Cudno je, da so vsi bližnji stanovalci ostali nepoškodovani.

Predsednik Wilson.

Montgomery, Ala., 27. okt. — Predsednik Wilson je dosegel danes ob 6. uri zvečer sem. Na kolidoru ga je pozdravilo več tisoč oseb. Jutri se vrne v Washington.

RAZDEJANE HIŠE DOMAČINOV V OBLEGANEM MEHIŠKEM MESTU MONTEREY.

Panamski prekop.

Daniels je povdarjal, da je ne-precenljive vrednosti za vojne in

Proces Eaton.

Mrs. Eaton je ponovila svoje iz-jave. Rekla je, da jo je skušal admiral zastrupiti.

Katastrofa v Dawson.

Daniels je ponovila svoje iz-jave. Rekla je, da jo je skušal admiral zastrupiti.

Na dan bodo spravili trupla vseh 284 premogarjev, katere so umorili strupeni plini.

Plymouth, Mass., 27. okt.

Okožni pravnik Barker je danes zaslil Mrs. Eaton, ki je stopila pred sodišče, da izpove v svoji stvari napram obdolžitvam, katere se je dvignilo proti njej. Ponovila je svojo sobotno izjavijo o svojem prejšnjem življenju, o prvem možu, o ločitvi ter o pravem smislu z admiralom. Izjavila je, da je bil admiralo takoj nezmeren, da se je pa pod ujnjem varstvom počival: "Jo končno prosil za roko. Stopila je v zakon le raditev, ker bi si sicer vzel admiralo življenje.

Zamikala pa je, da je skušala poslati admirala s posredovanjem dr. Colgate v neki zavod. Njen edini namen je bil baje, da se admirala preišče, ker se ji je zdelo njegovo vedenje čudno ter je stal pod uplivom omandživih drog. Njega sanega je bilo takoj sram tega dejstva, da se je baje večkrat namenoma polil po oblike in bradi z žganjem, da bi ljudje mislili, da je pijan.

Nadalje je izpovedala, da se je nahajala v vednem strahu, da jo bo admiral zastrupil. Tudi je zatrjevala, da je kadil Eaton opij ter da ga je neko zatolila v Chicagu. Največji del njenih nadaljnih izjav se je suškal krog takih pism, v katerih je zatrjevala, da je njen soprog blazen ter da živi v vednem strahu, da jo bo nekoga dne zastrupil. Zasišavanje je trajalo šest ur ter se bo nadaljevalo jutri.

Samomor starca.

Včeraj zjutraj si je prerezel 70letni August Werz, prodajalec tobaka na št. 312 vzhodna 65. cesta, New York, žile za pestjo. Po pretekli več ur so ga našli mrtvega v trgovini. Smrt je nastopila v slednjič izgube krvi. Zakaj je storil samomor, ni znano.

Požar v Nassau hotelu.

V osemnadstropnem Nassau hotelu v Long Beach na Long Islandu, N. Y., je včeraj izbruhnil požar, ki se je z veliko naglico razširil. Na lice mesta je prišla takoj požarna brama in stopila v akcijo. Pri gašenju so se zelo odlikovali nekateri gostje. Škoda znaša \$100,000.

Ledene gore.

Liverpool, Anglija, 27. okt. — Parnik "Teutonic" bi bila kmalu zadelna ista usoda kot je zadelna "Titanic". V sredo je malo manjkal, da ni zavozil v velikansko goro 170 milij vzhodno do Belle Isle. Kapitan je še pravočasno obrnil parnik v drugo smer in tako utekel nevarnosti. Ledeno goro so vsled goste megle zapazili še v zadnjem trenutku.

Import stavkokazov.

Calumet, Mich., 27. okt. — V prihodnjih dneh se pričakuje v Calumetu dohoda več sto stavkokazov, ki naj bi zlomili moč stavkujočih rudarjev. V ta namen so Calumet & Hecla ter Superior izrabili najeli poseben vlek, ki je lans vozil mimo St. Ignace, Mich. Hecla družba namerava večje importirati stavkokaze v vekih množicah ter preskrbljevati z njimi druge družbe.

Volitve v Italiji.

Radikalci, republikanci in socialisti popolnoma poraženi. Vladna stranka.

Rim, Italija, 27. okt. — Iz početja o včerajšnjih volitvah je jasno, da je vladna stranka zmagača. Ministrski predsednik bo imel v poslanski zbornicu veliko večino na svoji strani.

Radikale knez Sipione Borgese je propadel, socialist Leopoldo Bissolati je dobil 600 glasov več kot Amilcare Cipriani, radikale Teano Caetani pride v ožjo volitev. Na čelu radikalne, republikanske in socialistične koalicije stoji župan mesta Roma, Ernesto Nathan.

V bodoče bodo stranke skoraj ravnotako zastopane v državnem zboru kot so bile dosedaj; prevladoval bo konzervativni ton.

Nunzio Nasi, prejšnji načinji minister, kateremu se je leta 1908 dokazalo, da je sleparil v vladnim denarjem, je bil zopet izvoljen v treh sicilijanskih okrajih. Dobil je 15.000 glasov — veliko več kot vsake drugi kandidat.

Duhovnik Romolo Murri, vodja katoliških demokratov, pride v ožjo volitev, ki se vrši prihodnjo soboto.

Umetnine.

Vancouver, B. C., 27. okt. — Včeraj je dosegel sem iz Pekina dr. John C. Ferguson in pripravljal seboj veliko zbirko slik in drugih japonskih umetnin. Izredil jih bo Metropolitan Museum of Art.

Tok naseljencev.

V newyorškem pristanišču se je načajalo včeraj na šestih velikih parnikih 5500 naseljencev. Ker se je izdajal pri raznih zdravnikih za doktorja, so ga enkrat zaprl, toda ne do dolgo časa. Iz Chicago je prišel v New York in se slučajno seznanil z Schmidtom. Kmalu sta postala nerazdružljiva prijatelja.

Enkrat sva se s Schmidtom sprehajala po St. Nicholas Parku — je govoril včeraj pri obnavljanju — in pri tej prililiki mi je reklo, da bi bilo dobro, če bi začela izdelovati denar. Ker ga nisem hotel ubogati, sva se pospolnoma sprala.

Proces, ki se danes nadaljuje, vzbuja občo pozornost.

Gompers zahteva odločitve.

Washington, D. C., 27. okt. — Danes ni bil odločen noben izmed mnih procesov, s katerimi se peča zvezno najvišje sodišče. Za Samuela Gompersa došli odvetniki so naprosili sodnike, naj kmalu določijo rok za razpravo v procesu proti Samuelu Gompers in drugim delavskim voditeljem.

Poroka.

Zenova, Švica, 27. okt. — Danes se je civilno poročila Nancy Leishmans, hči prejšnjega ameriškega poslanika z vojvodom Karolom Croy. Glavna ženinova priča je bil grof Henry Apponyi. Pri slavnostnem obedu je bilo navzočih samo enoindvajset oseb.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

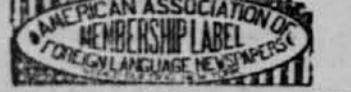
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
— pol leta 1.50
— leta 4.00
— pol leta za mesto New York 2.00
— Evropsko za vse leto 4.50
— " pol leta 2.50
— " cetrtečki ..... 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemši nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
(Issued every day except Sundays and
Holidays.)
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priobčujejo.Denar naj se pošljati po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejmejo
nativaleč naznani, da hitreje
najdimo naslovnika.Dopisom in pošljitvam naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Poravnava po paragrafu
14.

—

Cesar Franc Jožef je pri spremenu predstavstva avstrijskega državnega zborna namignil, da bo vlada eventuelno oktroirala še slovensko poravnavo. To je zelo slab pogled v bodočnost. Po suspendiranju ustave potom cesarskega patentu ter vladni zloglasnega paragrafa 14 je nastalo med prebivalstvom na Češkem velikansko razburjenje. Potom odredb in patentov opelšano kršenje ustave skuša namah rešiti vprašanje, od katerega je že desetletja odvisno celo državno življenje kraljevine Češke.

Skušati doseči poravnavo potom zloglasnega paragrafa 14 nič druga kot izganjati vraga z Belzebuhom. Z Belzebubi, ki skušajo odvaliti politično odgovornost s sebe na rame vlade in ki hodijo krošnjarji s cesarskimi patentami na trgu, kjer se trguje z narodnimi zahtevami in željami.

Poravnava potom patentov in odredb pomeni več kot kršenje ustave, ker odpira na stežaj vrata vsem mogočim nasilstvom. Paragraf 14 pride po veljave vsaki pot, kadar prične primanjkovati pojma politične odgovornosti in poštosti. Za nekaj časa bi sicer zavladal mir, a zlo bi ostalo, in sicer v obliki kolovodij v češkem in nemškem taboru, katerim po menju politični spor eksistenco in ki žive od njega.

Ritualni umori in Rusija.

—

Senator J. Hamilton Lewis iz Illinois je vložil v zveznem senatu rezolucion, potom ko naj bi vladna Združenih držav protestirala proti zasledovanju Židov na Ruskem radi ritualnih umorov ter posebno navajala slučaj Mendel Beilisa, proti kateremu se vrši sedaj proces v Kijevu.

Skrajni čas je že, da dvigne ves civilizirani svet protest proti ruskemu barbarizmu. V bajko ritualnih umorov ne verjame že dolgo noben razumen človek več. Žid je na Ruskem niso preili še nobene ruske krvi, pač pa so Rusi preili že veliko židovske.

Pravi ritualni morilec je ruska vlada...

To se je izkazalo že pri neštavnih pogromih. Ruska vlada stoji osramočena pred celim evropskim svetom. Zaznamovati bi jo bilo treba kot gobave...

Dopisi.

—

Esek Springs, Wyo. — Skoraj sem že pozabil, da sem bil pred časom tudi jaz en kos dopisovalca. Kot eudelegat J. S. K. J. bi seveda lahko marsikaj povedal o čudežih in nečudežih, ki se gode po svetu. Lahko bi napisal dolg in tudi širok dopis o čudevitih pokrajinah, s koruzo posejanih, ter grozno visokih hišah, v katerih

se vožijo nekako tako, kot pri nas vlačimo vodo iz vodnjaka. Bil sem sličnega mnenja, kot enkrat nek mož (ne vem, od kje je bil doma), ko je prišel v Ljubljano; izrazil se je namreč: "Je hiša na hiši", pa se ena gor viš... V mestu Pittsburgh, Pa., je veliko Slovencev in so jako napredni, kar znači veliko poslopije Kranjsko-Slovenski Dom". Da je tak Dom neprecenljive vrednosti v vsaki slovenski naselbini v Ameriki, vemo Sloveni v Pittsburghu, vemo bivši delegatje J. S. K. J. ter sprol celo slovenska javnost v Združenih državah. Dom je nekako shajališče vseh. Imajo dobro razvito dramatiko, ki dela čast in mnogo zabave naselbini, ter vrle govornike, ki so nastopili ob prilikih dramatične predstave in banketa. Tudi pevsko društvo je tako dobro razvito. Zapeli so pevci nekaj krasnih pesmi povodom banketa, katerega so se udeležili skoro vsi delegatje. Vsa čast takim vrlim narodujakom! Tudi nekaj veselje je bilo med časom našega zborovanja. Samoumenje je, da sem se vsake udeležil; če sem pa tudi plesal vse redimo. Zaupajmo torej v našo vstrajnost in pravilno poslovanje glavnega urada! In naša Jednota bode lepo uspevala, rastla in napredovala. — "Slovenski Dom", o katerem je bilo že večkrat poročano v javnosti, se sedaj gradi. Poslopije bode krasno in moderno zgrajeno ter bode odgovarjalo vsem zahtevam naših devetih društva. Kot je znano, boda te Doma last vseh tukajšnjih društev slovenske narodnosti, zato ga pa tudi vse društva podpirajo. V splošnem je tukajšnja slovenska javnost na strani "Slovenskega Domu", izvzemši par izjem, katerih se niti ne upošteva. Končno bode vendarle vsak sprevidel, da naše mestov v resnici potrebuje slovensko dvorano. Kjer je toliko Slovencev naseljenih, kot je nas v Rock Springsu, in so brez svoje lastne dvorane, ne smejo govoriti o kakšnem napredku. Skušajmo urediti idejo republik vsaj medsebojno ter postanimo sami svoji gospodarji-vsaj tam, kjer to lahko storimo. Raznih diktatorjev ljudstvo danes več ne potrebuje, pač pa hoče svoje pravice in gorje mu, kdor jih krši... Kot rečeno, delo vrlo dobro napreduje pri zidanju Doma in bode zgodovljeno 25. decembra t. l. Novo leto je uprava "Slovenskega Domu" izvolila kot slavnostno otvorjenje Doma. Ta dan bode znamenit v zgodovini Slovencev našega mesta in drugih bližnjih mest, kjer so naseljeni naši rojaki. Zato pa, cenjeni tovarisi: Izvršujmo svojo dolžnost še nadalje tako zvesto in marljivo, kot smo jo dosečaj. Duh slogo in združenosti vladu med nam, zato se je posrečilo celo stvar postaviti na temelj bratstva in medsebojne vzajemnosti. Po daljšem trudu je uprava "Slovenskega Domu" izposlovala nakup zemlje, kjer bo bilo stalo poslopje; potem pa prišli na vrsto načrti in specifikacija nameravane poslopje, kar je vzel več časa, zato pa vsaj vso vnosno dobre nasvetne in pa želje večine. Po tem se je ravnala zadnja konvencija J. S. K. J. ter uvedla nov, trdnješi in varnejši sistem, ki deloma odgovarja našim razmeram, vendar pa ne popolnoma postavam raznih držav, v katerih naša Jednota posluje. To je največ radi prenizkega asesmenta. Je le preveč nukorenjeno med nami sledete mnenje: Asesment je previsok, znižajmo ga. Podpora je pa prenizka, zvišajmo jo... Je stvar tako enostavna, da lahko vsak vidi: Če je majhna setev, nikakor ne more biti sijajna žetev! To so sprevredeli zakonodajalc raznih držav naše Unije ter v tem oziru napravili potrebne korake in določbe, katere bodo prejališ prej prisjeti spoljnjevati in to nam bodo asesmente zvišalo. Tega se pa ne smemo ustrasti. S tem bodo postala naša organizacija še močnejša in varnejša zavarovalna zadružna, kar bodo koristilo le sedajne v bodočemu članstvu naše velike podprtne organizacije. Centralizacija krajevnih društev J. S. K. J. glede bolniških podpor je tudi velik korak do napredka in bratske vzajemnosti med članstvom širom našega delokroga. Organizem naše Jednote stoji sedaj na trdnješem fundamentu, in novo vodstvo ter poslovanje bode v resnici: vsi za enega, eden za vse. Po novih dolnjebah pripozna naša Jednota že dekleta kot enakopravne z možkimi; zato je tako pravilno, da se čim več novih pridobi za našo Jednoto. Korist od tega imamo dvojno: V prvi vrsti se bodo članstvo naše Jednote zelo pomnožilo; drugo je pa, da ne bodo naše žene in dekleta imeli nobenega povoda postati sufragetke... Otročji oddelek je tudi velepomembna točka, ki jo je sprejelo 9. glavno zborovanje J. S. K. J. Mladina je naša bodočnost, za katero moramo gledati, da jo vzgojimo za svoj narod, ko mislite, kaj bode z našimi jednotami, če ne pridobimo mladi naraščaj za nje. Mi ne bomo vedno živeli, naseljevanje iz Evrope tudi ne bode vedno tako etevalo kot sedaj. Če hočemo torej obdržati naš narodna podjetja, moramo za razvoj in izobražbo mladine predvsem skrbeti. Pripravimo jih, da že kot otroci vzljubijo dela svojih narodnih prednikov ter postanecu naši dobri nasledniki. Jednota je torej v vsakem oziru dobro preuredila svoj sistem, zato upam, da je članstvo zadovoljno v vseh oziroma. Če se pa tekom časa zapazi kaj nerdenega v glavnem odboru, ali pa kaj nepravega v pravilih, imamo pa tudi splošno glasovanje, potom katerega lahko uvedimo. Zaupajmo torej v našo vstrajnost in pravilno poslovanje glavnega urada! In naša Jednota bode lepo uspevala, rastla in napredovala. — "Slovenski Dom", o katerem je bilo že večkrat poročano v javnosti, se sedaj gradi. Poslopije bode krasno in moderno zgrajeno ter bode odgovarjalo vsem zahtevam naših devetih društva. Kot je znano, boda te Doma last vseh tukajšnjih društev slovenske narodnosti, zato ga pa tudi vse društva podpirajo. V splošnem je tukajšnja slovenska javnost na strani "Slovenskega Domu", izvzemši par izjem, katerih se niti ne upošteva. Končno bode vendarle vsak sprevidel, da naše mestov v resnici potrebuje slovensko dvorano. Kjer je toliko Slovencev naseljenih, kot je nas v Rock Springsu, in so brez svoje lastne dvorane, ne smejo govoriti o kakšnem napredku. Skušajmo urediti idejo republik vsaj medsebojno ter postanimo sami svoji gospodarji-vsaj tam, kjer to lahko storimo. Raznih diktatorjev ljudstvo danes več ne potrebuje, pač pa hoče svoje pravice in gorje mu, kdor jih krši... Kot rečeno, delo vrlo dobro napreduje pri zidanju Doma in bode zgodovljeno 25. decembra t. l. Novo leto je uprava "Slovenskega Domu" izvolila kot slavnostno otvorjenje Doma. Ta dan bode znamenit v zgodovini Slovencev našega mesta in drugih bližnjih mest, kjer so naseljeni naši rojaki. Zato pa, cenjeni tovarisi: Izvršujmo svojo dolžnost še nadalje tako zvesto in marljivo, kot smo jo dosečaj. Duh slogo in združenosti vladu med nam, zato se je posrečilo celo stvar postaviti na temelj bratstva in medsebojne vzajemnosti. Po daljšem trudu je uprava "Slovenskega Domu" izposlovala nakup zemlje, kjer bo bilo stalo poslopje; potem pa prišli na vrsto načrti in specifikacija nameravane poslopje, kar je vzel več časa, zato pa vsaj vso vnosno dobre nasvetne in pa želje večine. Po tem se je ravnala zadnja konvencija J. S. K. J. ter uvedla nov, trdnješi in varnejši sistem, ki deloma odgovarja našim razmeram, vendar pa ne popolnoma postavam raznih držav, v katerih naša Jednota posluje. To je največ radi prenizkega asesmenta. Je le preveč nukorenjeno med nami sledete mnenje: Asesment je previsok, znižajmo ga. Podpora je pa prenizka, zvišajmo jo... Je stvar tako enostavna, da lahko vsak vidi: Če je majhna setev, nikakor ne more biti sijajna žetev! To so sprevredeli zakonodajalc raznih držav naše Unije ter v tem oziru napravili potrebne korake in določbe, katere bodo prejališ prej prisjeti spoljnjevati in to nam bodo asesmente zvišalo. Tega se pa ne smemo ustrasti. S tem bodo postala naša organizacija še močnejša in varnejša zavarovalna zadružna, kar bodo koristilo le sedajne v bodočemu članstvu naše velike podprtne organizacije. Centralizacija krajevnih društev J. S. K. J. glede bolniških podpor je tudi velik korak do napredka in bratske vzajemnosti med članstvom širom našega delokroga. Organizem naše Jednote stoji sedaj na trdnješem fundamentu, in novo vodstvo ter poslovanje bode v resnici: vsi za enega, eden za vse. Po novih dolnjebah pripozna naša Jednota že dekleta kot enakopravne z možkimi; zato je tako pravilno, da se čim več novih pridobi za našo Jednoto. Korist od tega imamo dvojno: V prvi vrsti se bodo članstvo naše Jednote zelo pomnožilo; drugo je pa, da ne bodo naše žene in dekleta imeli nobenega povoda postati sufragetke... Otročji oddelek je tudi velepomembna točka, ki jo je sprejelo 9. glavno zborovanje J. S. K. J. Mladina je naša bodočnost, za katero moramo gledati, da jo vzgojimo za svoj narod, ko mislite, kaj bode z našimi jednotami, če ne pridobimo mladi naraščaj za nje. Mi ne bomo vedno živeli, naseljevanje iz Evrope tudi ne bode vedno tako etevalo kot sedaj. Če hočemo torej obdržati naš narodna podjetja, moramo za razvoj in izobražbo mladine predvsem skrbeti. Pripravimo jih, da že kot otroci vzljubijo dela svojih narodnih prednikov ter postanecu naši dobri nasledniki. Jednota je torej v vsakem oziru dobro preuredila svoj sistem, zato upam, da je članstvo zadovoljno v vseh oziroma. Če se pa tekom časa zapazi kaj nerdenega v glavnem odboru, ali pa kaj nepravega v pravilih, imamo pa tudi splošno glasovanje, potom katerega lahko uvedimo. Zaupajmo torej v našo vstrajnost in pravilno poslovanje glavnega urada! In naša Jednota bode lepo uspevala, rastla in napredovala. — "Slovenski Dom", o katerem je bilo že večkrat poročano v javnosti, se sedaj gradi. Poslopije bode krasno in moderno zgrajeno ter bode odgovarjalo vsem zahtevam naših devetih društva. Kot je znano, boda te Doma last vseh tukajšnjih društev slovenske narodnosti, zato ga pa tudi vse društva podpirajo. V splošnem je tukajšnja slovenska javnost na strani "Slovenskega Domu", izvzemši par izjem, katerih se niti ne upošteva. Končno bode vendarle vsak sprevidel, da naše mestov v resnici potrebuje slovensko dvorano. Kjer je toliko Slovencev naseljenih, kot je nas v Rock Springsu, in so brez svoje lastne dvorane, ne smejo govoriti o kakšnem napredku. Skušajmo urediti idejo republik vsaj medsebojno ter postanimo sami svoji gospodarji-vsaj tam, kjer to lahko storimo. Raznih diktatorjev ljudstvo danes več ne potrebuje, pač pa hoče svoje pravice in gorje mu, kdor jih krši... Kot rečeno, delo vrlo dobro napreduje pri zidanju Doma in bode zgodovljeno 25. decembra t. l. Novo leto je uprava "Slovenskega Domu" izvolila kot slavnostno otvorjenje Doma. Ta dan bode znamenit v zgodovini Slovencev našega mesta in drugih bližnjih mest, kjer so naseljeni naši rojaki. Zato pa, cenjeni tovarisi: Izvršujmo svojo dolžnost še nadalje tako zvesto in marljivo, kot smo jo dosečaj. Duh slogo in združenosti vladu med nam, zato se je posrečilo celo stvar postaviti na temelj bratstva in medsebojne vzajemnosti. Po daljšem trudu je uprava "Slovenskega Domu" izposlovala nakup zemlje, kjer bo bilo stalo poslopje; potem pa prišli na vrsto načrti in specifikacija nameravane poslopje, kar je vzel več časa, zato pa vsaj vso vnosno dobre nasvetne in pa želje večine. Po tem se je ravnala zadnja konvencija J. S. K. J. ter uvedla nov, trdnješi in varnejši sistem, ki deloma odgovarja našim razmeram, vendar pa ne popolnoma postavam raznih držav, v katerih naša Jednota posluje. To je največ radi prenizkega asesmenta. Je le preveč nukorenjeno med nami sledete mnenje: Asesment je previsok, znižajmo ga. Podpora je pa prenizka, zvišajmo jo... Je stvar tako enostavna, da lahko vsak vidi: Če je majhna setev, nikakor ne more biti sijajna žetev! To so sprevredeli zakonodajalc raznih držav naše Unije ter v tem oziru napravili potrebne korake in določbe, katere bodo koristilo le sedajne v bodočemu članstvu naše velike podprtne organizacije. Centralizacija krajevnih društev J. S. K. J. glede bolniških podpor je tudi velik korak do napredka in bratske vzajemnosti med članstvom širom našega delokroga. Organizem naše Jednote stoji sedaj na trdnješem fundamentu, in novo vodstvo ter poslovanje bode v resnici: vsi za enega, eden za vse. Po novih dolnjebah pripozna naša Jednota že dekleta kot enakopravne z možkimi; zato je tako pravilno, da se čim več novih pridobi za našo Jednoto. Korist od tega imamo dvojno: V prvi vrsti se bodo članstvo naše Jednote zelo pomnožilo; drugo je pa, da ne bodo naše žene in dekleta imeli nobenega povoda postati sufragetke... Otročji oddelek je tudi velepomembna točka, ki jo je sprejelo 9. glavno zborovanje J. S. K. J. Mladina je naša bodočnost, za katero moramo gledati, da jo vzgojimo za svoj narod, ko mislite, kaj bode z našimi jednotami, če ne pridobimo mladi naraščaj za nje. Mi ne bomo vedno živeli, naseljevanje iz Evrope tudi ne bode vedno tako etevalo kot sedaj. Če hočemo torej obdržati naš narodna podjetja, moramo za razvoj in izobražbo mladine predvsem skrbeti. Pripravimo jih, da že kot otroci vzljubijo dela svojih narodnih prednikov ter postanecu naši dobri nasledniki. Jednota je torej v vsakem oziru dobro preuredila svoj sistem, zato upam, da je članstvo zadovoljno v vseh oziroma. Če se pa tekom časa zapazi kaj nerdenega v glavnem odboru, ali pa kaj nepravega v pravilih, imamo pa tudi splošno glasovanje, potom katerega lahko uvedimo. Zaupajmo torej v našo vstrajnost in pravilno poslovanje glavnega urada! In naša Jednota bode lepo uspevala, rastla in napredovala. — "Slovenski Dom", o katerem je bilo že večkrat poročano v javnosti, se sedaj gradi. Poslopije bode krasno in moderno zgrajeno ter bode odgovarjalo vsem zahtevam naših devetih društva. Kot je znano, boda te Doma last vseh tukajšnjih društev slovenske narodnosti, zato ga pa tudi vse društva podpirajo. V splošnem je tukajšnja slovenska javnost na strani "Slovenskega Domu", izvzemši par izjem, katerih se niti ne upošteva. Končno bode vendarle vsak sprevidel, da naše mestov v resnici potrebuje slovensko dvorano. Kjer je toliko Slovencev naseljenih, kot je nas v

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

PRISTNOST
KAKOVOST
VSE ZDROUŽENO V ZIRA
Vspeh po zaslugu.

Izgubljeni sin.

Evegenij Čirikov.

(Konec.)

"Moram. Morda najdem tam kak posej in se uredim..."

"Tu ga imaš! Sam je utrujen ter kašja, pa govoril o delu! Ti nameravaš nekaj slabega, Grigorij... Morda misliš, da si — kako bi rekel — da bi bil na poti, ali da bom imel zaradi tebe preveč stroškov? To kar pusti, Grigorij! Kaj bi bil prevzeten pred očetom! Bomo že kako živel..."

In zopet ni mogel najti Grigorij izhoda, vedel ni, kako bi pojasnil svoj sklep, da odpotuje, ne da bi žalil in ježil starčka, ki ga je polno nežno čustvo krotosti. Zopet je postal Grigoriju tesno, zopet je dihal težko ter mu je udarjal v senech kakor kladive po nakovalu.

"Spomladi pridem zopet k tebi, a sedaj... moram potovati. Prosim te, ne jezi se... Kaj naj bi naredili? Nihče ni kriv tu, a kratko... jaz ne morem..."

"Nu, kaj... ako ne moreš, take ne storis nicesas. Siliti te ne morem... da! A sam si govoril, da si utrujen... V domači hiši, kjer si se rodil, kjer si odrasel, pri očetu, na vasi — boljšega od počitka ne najdeš nikjer. Grigorij, zapomni si moje besede, ne najdeš ga!... No, tako je! Sedaj ostanem zopet sam... Sergij tudi kmalu odide, njegov dopust je skoraj pri kraju, in ti tudi odhajaš... Morda si se razjedli zaradi tega, ker sem govoril sinoči? Na očeta se pač ne smek jeziti... Mogoče, da sem rekel kako besedo preveč, razgrel sem se..."

"Ne, oče, to nima tu ničesar opraviti... To so malenkosti... A tak... Pojdem pač..."

"Nu, kaj... Denarja ti že dam, ni mi ga žal, dokler ga imam... A kdaj pojdeš?"

"Danes..."

"Kak se to pri vas vse hitre vrši, Grigorij! Kakor bi trenil! Pa bi se venda! še nekoliko pomudil pri nas, da bi potem potovala skupaj s Sergijem..."

Ko je oče omenil Sergijeja, je Grigorij zanikujoče odmajal z glavo ter dejal:

"Saj nimam iste poti..."

"Kaj je to zopet! Do postaje vendor lahko gresta skupaj, in zato tudi mislim..."

"Ne, oče, saj je že vseeno... čim prej, tem boljše..."

"Škoda, škoda... sedaj bom zopet sam... da!..."

Ves dan je hodil starček zamišljen in otoven po hiši; vse mu je letelo iz rok, ječal je ter se oziral s tužnim pogledom v Grigorijev obraz, kakor da hoče tu nekaj razrešiti, ali da hoče dobro nagledati se tega lica, ki je v njem zanj toliko dragega, sorodnega, a hkrat tudi mnogo tujenega, nerazumljivega...

Sergij se je kazal hladno prezirljivega, a je bil tudi zamišljen; držal je roke v žepih svoje domače suknje, ozke in zadaj tesna nategnjene, in je pozivagal: "Jaz sem baron eiganski." Ko je prehodil dvoran do konca, se je urno zasukal na peti, pozvonkljal z ostrugi ter šel zopet naprej... Sergij je bil uverjen, da odhaja Grigorij samo zato, ker mu je nasprotoval, ker je udaril s pestjo po mizi in dejal: "Prosim, ne šali se z menoj", toda menil je, da brat ne odide v resnici, nego da igra samo komedijo, žeče, da bi ga prosili, naj ostane. "Naj se opraviči, ali pa nič!", si je mislil ter čakal, da pride zdajzdaj Grigorij ter se začne opravičevati. Toda Grigorij se je obotavljalo, in Sergij je izgubljal potropljenje.

"Kam pa blagovolite potovati? je vprašal ter se ustavljal pri bratu, delajo z nogami nekake plesne korake.

"Domov!" je odgovoril z vzdihom.

kor da se je hipoma spomnil nečesa, je dejal: "Da, čas je, čas!" Spomladi te bom pričakoval, — je začel oče, — "spomladi je lepo pri nas, vsega je in izobilju! Na ribniku je čoln... lahko boš ribaril... Saj te to še vedno veseli?"

"Da!"
"Na lov pojdeš na race..."

"Minolo spomlad je bilo teh rae prav..." je izpregovoril nepričakovano in navdušeno Nikanor, toda Sergij mu je pokazal na kovčeg, in Nikanor je zgrabil kovčeg in ga je odnesel na sani, da bi bil končal stavek.

"Nu, z Bogom!" je dejal zamoklo Grigorij.

"Daleč. Od tu ga ni možno videti", je odvrnjal mirno Grigorij ter zategnil krepko jermene svojega kovčega.

"Tako... Nehaj vendor to kmedijo! Bržas se čutiš užaljenega? Jaz sem moral tako odgovoriti, Grigorij... Ako odpustiš, pred preklicem svoje besede..." je začel Sergij z milostljivim tonom... "Jaz sem ravnal kakor..."

"Kakor 'pošten oficir' je do končal Grigorij resno.

"In zato mi daj roko in razvezgi kovčeg!" se je oglasil Sergij s svojim basom, zadovoljno smehljava se.

Grigorij mu je dal roko, toda kovček ni začel razvezavati.

Po obedu, ki je prešel v inračunem ter nekako naprezenom molčanju, je pöklical oče Grigorija na stran in mu je dejal: "Pojdi k meni v sobo na dve besedi..."

"Ti, Grigorij, morda hočeš v resnici zaradi prepričila s Sergijem odpotovati? Nikari se ne meni to! Več, soren in neunem je, odpustiti mu moraš... Vsi imajo takave navade: kriče, razbijajo in žvižgajo... Odpusti mu vendor!

"To je vsled tega še bolj greben zrastel, tako da je zopet z novimi grožnjami vzdržaval okolico v strahu. Dne 8. t. m. je sedel Friškovec v Cundrovu gostilni v Mengšu. Napeljal in zasukal je pogovor na zadnji požar, in omenil obeh pogorelecev Burnika in Znidarja, češ, da imata vsled požara, radi katerega je on stal pred porotniki, a bil oproščen, vendar vsak po 500 gld. dobščka, nakar je še pristavil: "Pa se bo še posvetilo" ter pri tem zahamil z roko v smeri proti trgov, ki se vrši čas in posebni razmeram v Skadru primereno. Tako je na primer v Skadru sedaj Cesta Edvarda VII., Franc Ferdinandova cesta, Trg petih narodov itd. Tudi po Radeckiju in Garibaldiju so imenovane ulice. Ponos Skadra pa je Mednarodna cesta, ki je ena najlepših tega mesta, čeprav eliti služi za promenado.

"Odpusti nam, gresnikom... A sam moli za mamo", — mu je pošepatal vzpodbudno na uho, in Grigorij je začutil, kako mu je vila vroča solza na roku.

"Nu poženi!"

Zaškripale so plaznice sani, zavonkljali so kraguljčki, in Grigorij se je odpeljal.

"Na Kozjem klaneu pazi, Nikanor! Nategni nekoliko vajeti!" je kriknil starček s pojemačnim glasom.

"Saj nisem užaljen... in ne odlahjam zato... ne! A iti momam vseeno..."

"Tako, tako! Pa bi morda odložil do jutri!"

"Moram iti, oče!... Saj je že vseeno... Le hitro!... Nocoj na noč!"

"Nu, Bog s teboj! Kakor hočeš!... da! denarja potrebujev!"

"To je mnogo! Dovolj jih je petnajst."

"Nu, nu, le pusti! Čemu si takon ponosen? Saj sem ti vendor oče, in ne tuje... vzemi, vzemi, drugače me naposlед še razzalil..."

Kadar umrjem, bo itak vse vajino."

"Račun poravnam, kadar dobim kaj... Pošljem ti..."

"Ne, prosim te, ne stori tega! Kako moreš imeti z očetom kake obračune? Kaj bi se tako ponatal..."

Vasiljevna je hodila z objoknimi očmi. Pomilovala je Grigorija in je mislila, da ga vsi žalijo. Začela je parkrat v kuhinji plakati in zdihovati, toda ko je prišla v sobe, se je zatajevala: zapomnil si je, kako je zakričal Sergij Petrovič "mars", po katerem pomiloval Grigorija. A Grigorij Petrovič je mehak ter ima dobro srce, in ga zato vsak lahko užali; niko ne nima, da bi ščitil, — matere ni...

Ob sedmih je že stal pred pragom v sani vpričen, majhen konjiček, in ko je zganil z glavo ter se zavonkljali kraguljčki, tedaj je starček, Sergijev in Grigorij vztrpetale sreči in postopej jim je tužno. Pili so skupaj po slednji čaj.

"Ali naj ti nalijem še en konjiček?" je vprašal starček, ki je hotel zavleči minutno slovesa.

"Prosim, nali... dasi mi nič kaj ne diši."

"Pij, pij! Na železnici moraš plačati deset kopejk za vsak konjiček... Ko ni bilo več matere, sem začel sam nalivati čaj... Navedil sem se! A prej nisem mogel tega, vedno sem pozabljal, da mi nima kdo nalivati čaj ter sem čakal, da bi ga mati naliila... Ti, pij, ga s kruhom! V celiču že malo zob in le nekoliko izsemes meso; ne vem torej, kaj bi počel ž njo... Tebi bo pa dobra popotnica... Na železnici plačaš za tako porečjo šestdeset kopiek."

Grigorij je pil posili čaj ter je gledal neprestano na uro. Toda v sobo je pogledal Nikanor in je dejal:

"Kako je, častita gospoda, ali ne zamudimo vlaka?"

Tedaj je vstal Grigorij, in ka-

Izpred sodišča.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

Mengeški strah pod ključem.

Velika nadloga za občino Mengš je 38 let stari France Friškovec, posestnec sin v Mengšu, kateri je bil zaradi raznih zločinov že večkrat kaznovan. Obdolženec je skrajno hudobne in našilne narave. V domači vasi, kateri tudi v okolici se ga vse bojeti, ter se ga vsaq izogiba. Najraje grozi s požigom, in ker je bil na sumu, da je letos meseca aprila ponovno v domači vasi Jožefu Žnidarsiču šupu začgal vsled česar je bilo temu vse, pa tudi poslopje sosedov Janeza Burnika, Ane Robida, deloma pa tudi hiša Martina Harle po požaru uničeno. Friškovec je bil celo toliko predržen, da se je celo hvalil, da znojen je na ta način zanetiti, da začne šele po več urah goretiti, tako da ne morejo zalotiti v bližini pogorišča, zato se mu sploh ne more ničesar dokazati. Požar pri Žnidarsiču je že naprej napovedal, lastna mati in brat nista marala več prenašati njegovih zločinstev, zato sta ga oroznikom ovadila, da je on povzročitelj tega požara, kateri je napravil 10.000 K škode in vendorje, ko je Friškovec sedel dne 25. avgusta t. l. pred porotniki na zatočni klopi, se je tem še premovalo dozakovalno dozdevalo, da bi bili njegovo krivdo potrdili, nakar ga je moral sodišče od zatočbe oprostiti. Ni čuda, če mu je vsled tega še bolj greben zrastel, tako da je zopet z novimi grožnjami vzdržaval okolico v strahu. Dne 8. t. m. je sedel Friškovec v Cundrovu gostilni v Mengšu. Napeljal in zasukal je pogovor na zadnji požar, in omenil obeh pogorelecev Burnika in Žnidarja, češ, da imata vsled požara, radi katerega je on stal pred porotniki, a bil oproščen, vendar vsak po 500 gld. dobščka, nakar je še pristavil: "Pa se bo še posvetilo" ter pri tem zahamil z roko v smeri proti trgov, ki se vrši čas in posebni razmeram v Skadru primereno. Tako je na primer v Skadru sedaj Cesta Edvarda VII., Franc Ferdinandova cesta, Trg petih narodov itd. Tudi po Radeckiju in Garibaldiju so imenovane ulice. Ponos Skadra pa je Mednarodna cesta, ki je ena najlepših tega mesta, čeprav eliti služi za promenado.

Zanimiva imena cest.

V Skadru se kaže, kot poročajo, vesel napredek Mesto kaže sedaj mnogo prijaznejše lice kot prej. Posebno zanimivo je imenovanje posameznih ulic in trgov, ki se vrši čas in posebni razmeram v Skadru primereno. Tako je na primer v Skadru sedaj Cesta Edvarda VII., Franc Ferdinandova cesta, Trg petih narodov itd. Tudi po Radeckiju in Garibaldiju so imenovane ulice. Ponos Skadra pa je Mednarodna cesta, ki je ena najlepših tega mesta, čeprav eliti služi za promenado.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1.

Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser 6104 St. Clair Ave., N. E.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je v zvezana v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrije veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSCINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. **Cene nizke.**

F. KERŽE CO.

2718 S. MILLARD AVE., CHICAGO, ILL.
SLOVENSKIE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser 6104 St. Clair Ave., N. E.

Phone 246.

FRANK PETKOVSEK,
Javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najbolje čeganje izvirne smotke — patentovana zdravila.

PRODAJA volne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v star kraj naseljilje in pošte.

UPRAVLJAJ vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, = = New York, N. Y.

Razne zaomivosti.

Pesniki v postelji.

Mark Twain, je spisal skoro vsa svoja dela v postelji. Udobno se je vlegel v vzglavlje, dolgo smodko v ustih in pisal, in v postelji so mu prišli vsi komični prizori na misel. Pogoste je zato imenoval tudi postelji "trinog Pythije". Tudi drugi pisatelji so delali v postelji, vendar niso prosto vno ostajali v pernicah, marveč jih je k temu prisilila bolez. Tako je diktiral Walter Scott, svoje delo "Ivanhoe" v postelji, bil je takrat hudo bolez, stvar pa ga je tako zanimala, da je kljub svojim bolečinam delal vedno naprej ter je narekal celo povest dvema prijateljem. Keato je spisal en sonet, ki spada med najlepše in najstrastnejše literature na smrtni postelji. Tudi izborni pripovedalec Robert Louis Stevenson je ustvaril mnogo svojih najboljših del v postelji. "Katriona" je spisal leži na planoti v Samoi. Ker je bil dolgo časabolehen in ker je delal do svoje zadnje ure, so vsa njegova poznejša dela ustvarjena v postelji. Neko povest, ki je pa ni več končal, je narekal svoji ženi še na smrtni postelji. Tudi knjiga "The Road Mender" pisatelja Fairlessa, ki je v Amerikini na Angleškem zelo prijavljena, je bila spisana v postelji. Avtorjevo ime je pseudonim neke mlade deklice, ki je umrla, predno je dopolnila svoje 20. leto. Končala je povest na smrtni postelji.

Zene in zakon.

Zene se v obče večkrat omože, kakor se ženijo moški. To dokazuje tudi lepa vrsta ženitovanjskih rekordov, ki jih je se stavljeni neki angleški časopis. Ne ka gospa Schmeyer, ki je bila pred kratkim v Pennsylvaniji obtežena bigamije, je izpovedala, da se je tekom 10 let poročila z 12 možmi in da jih vse še ljubi, kakor je priznala s solzami v očeh. Manj navdušena je bila za svoje može neka druga Američanka, ki je v enakem procesu izpovedala, da je imela 7 mož, od katerih pa je vedela v onem trenutku sama še za imena treh. Zelo zanimivo zgodovino ima tudi neka Rusinja, ki je bila pred leti odpolana v Sibirijo. Omožila se je šentkat, vse svojih 6 mož pa je kaj kmalu zapustila, pri tem je pa je vzel s seboj vse, kar se je le dalо premakniti. — Pri Burih je imela neka žena 6 mož, ki so pomrli drug za drugim, stiri so bili vdoveci in vso so imeli več otrok, tako da ima vdova sedaj 49 otrok, katerim je mati ali mačeha in 270 vnukov in vnukinj. Ženitovanjski rekord med moškimi je doselj gotovo neki George Witzoff, bil je kročen bigamist, ter eeni število svojih žen na 500. Pred par leti se je govorilo o njem, da je hodil v družbo vsak dan v tednu z drugo ženo, Cudeni ženitovanjski rekord je postavil neki Mr. James Craven v Ohio. Pred leti se je seznanil z nekim Lamprechtom, ki je imel 16 hčera. James Craven se je zanjabil v najstarejšo hčer in se z njo poročil. Kmalu po poroki pa je neki Indijanec njegovo ženo ustrelil. Poročil se je z drugo hčerkijo. Lamprecht in tudi to mu je isti Indijanec ustrelil. Ista usoda je zadela tretjo njegovo ženo, obenem tretjo Lamprehtovo hčerkjo. Indijanec se je vedel izogniti vsakemu sledovanju. Craven pa se ni mogel ločiti od rodbine Lamprehtovih. Poročil se je s četrto hčerkjo, ki pa je umrla. Hrabi Amerikanec se je poročil s peto sestro, ki pa se je kmalu po poroki ponevrečila. Tudi to ga ni ustrailo in vprašal je zadnjo sestro, ki je tudi neustrašeno sprejela ponudbo petkratnega vdovca, petkratnega svojega svaka in mu je še danes šesta njegova žena.

Roparice na štajerskih planinah.

Strokovnjak "Grazer Volksblatt" objavlja dajšje poročilo o roparicah, ki se klatijo po štajerskih planinah, ki se že toliko skoči napravile. Strokovnjak vzdržuje v polnem obsegu svojo pred kratkim objavljeno poročilo, da se klati lev, ki mora biti nekaj nad tri leta star, po planinah. Nadalje pa izjava, da se mu je posrečilo izslediti sledi, iz katereh izvaja, da se klati po štajerskih planinah tudi velik volk. Kdor mu dokaže, da njegove tr-

ditve niso resnične, mu plača 2000 K in najodločnejše trdi, da se lev kakor volk klatita po Stabalpi in Koralpi. V nedeljo dne 5. oktobra so ljudje, ki so pobrali kostanj na griču Grubberg Sv. Stefanom, videli in prepodili volka, ki je pred njimi zbežal. Volka sta natancano videla en vignogradnik in en šolski učenec. Volk je pustil jasne sledi, ki so jo oroožni sledili do Rosenkoga, kjer je bila ponoči od ponadljika na torkem ena oveca razgrana kakor tudi ena goved. — Strokovnjak je volkovo sled premeril; široka je 110, dolga pa 120 mm in je jasno vsakemu strokovnjaku, da more biti le od volka. Velika mačka na Stabalpi zapušča širšo sled. Psi v tem kranju so manjši, razen enega njufundlanskog bernardinskog basta, katerega sled se pa znati, da je kljub svojim bolečinam delal vedno naprej ter je narekal celo povest dvema prijateljem. Keato je spisal en sonet, ki spada med najlepše in najstrastnejše literature na smrtni postelji. Tudi izborni pripovedalec Robert Louis Stevenson je ustvaril mnogo svojih najboljših del v postelji. "Katriona" je spisal leži na planoti v Samoi. Ker je bil dolgo časabolehen in ker je delal do svoje zadnje ure, so vsa njegova poznejša dela ustvarjena v postelji. Neko povest, ki je pa ni več končal, je narekal svoji ženi še na smrtni postelji. Tudi knjiga "The Road Mender" pisatelja Fairlessa, ki je v Amerikini na Angleškem zelo prijavljena, je bila spisana v postelji. Avtorjevo ime je pseudonim neke mlade deklice, ki je umrla, predno je dopolnila svoje 20. leto. Končala je povest na smrtni postelji.

Imenik uradnikov krajevnih društev Jugoslovanske Katališke Jednote v Zjed. državah ameriških.

Društvo sv. Cyril in Metod. št. 1 v Ely, Minnesota.
Predsednik: Josef Spreitzer; tajnik: Josef Peshel; blagajnik: Chas Merhar; zastopnik: John Matković. Vsi v Ely, Minn.
Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Franklinski dvorani, 485 Ewing Ave.

Društvo sv. Sreča Jezusa št. 2 v Ely, Minnesota.
Predsednik: Janez Hutar, Box 960; tajnik: John Kosak, Box 295; blagajnik: Anton Krize, Ely, Minn.; zastopnik: John Merhar, box 95. Vsi v Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako 4. nedeljo v mesecu v Skalotavi dvorani.

Društvo sv. Barbara št. 3 v La Salle, Ill.
Predsednik: Frank Petek, 147 Union St; tajnik: Joe Spetek, 1042 - 2nd St; blagajnik: John Hinerman, 1114 Main St; zastopnik: John Vogrich, 1026 Main St. Vsi v La Salle, Ill.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Math Kump dvorani.

Društvo sv. Barbara št. 4 v Burdine, Pa.
Predsednik: Lovro Dolinar, Box 282; Burdine Pa.; tajnik: John Denmar, box 279; Burdine Pa.; blagajnik: John Kersnik, box 133, v Burdine, Pa.; zastopnik: Stefan Vozel, box 182, v Bridgeville, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v kranjsko slovenski dvorani v Burdine, Pa.

Društvo sv. Barbara št. 5 v Soudan, Minn.
Predsednik: George Nemanich, Box 741; tajnik: John Dragovan, box 663, v Soudan, Minn.; blagajnik: Anton Gornik, Box 156; zastopnik: Anton Stefančič, box 1596, v Tower, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu v kranjsko slovenski dvorani v Soudan, Minn.

Društvo sv. Barbara št. 6 v Lorain, Ohio.
Predsednik: John Suštarš, 1677 E. 34th St.; tajnik: John Kotnik, 1708 E. 32nd St.; blagajnik: Frank Kristof, 1665 E. 29th St. Vsi v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu v 8. uri dopoldne v Zalarjevih prostorjih 1708 E. 28th St. Lorain, Ohio.

Društvo sv. Barbara št. 7 v Calumet, Michigan.
Predsednik: Mich. Klobuchar, 115 7th Street; tajnik: John Henrich, 817 Scott St.; blagajnik: John Putz, 7th Street; zastopnik: John Henrich, 817 Scott St. Vsi v Calumet, Mich.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu v 8. uri dopoldne v basementu cerkve svetega Jozefa.

Društvo sv. Štefan št. 11 v Omaha, Neb.
Predsednik: Anton Schwiger, 385 So 22 St.; tajnik: Michael Mravenc, 1234 So 15 St.; blagajnik: Jos. Cepuran, 1423 So 12 St.; zastopnik: Frank Zitnik, 1198 So 22 St. Vsi v Omaha, Neb.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v 8. uri dopoldne v basementu cerkve svetega Jozefa.

Društvo sv. Štefan št. 12 v Pittsburgh, Pa.
Predsednik: Michael Lorber, 1628 Peralt St.; tajnik: John Simončič, Fabijan St. City View, N. S. Pittsburgh; blagajnik: Franc Krausz, 1612 High St.; zastopnik: Fr. Kress, 5106 North Alley.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v kranjsko slovenskem domu v Pittsburgh, Pa., na 57 v Butler St. ob vseh popoldne.

Društvo sv. Štefan št. 13 v Braddock, Pa.
Predsednik: Michael Schwieger, 385 So 22 St.; tajnik: Jacob Petrich, 1042 - 2nd St.; blagajnik: Matija Vrabel, box 533; zastopnik: Frank Camisa, box 862. Vsi v Chisholm, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu na 30 Danube v Lorenz Kovalčevi dvorani.

Društvo sv. Aljožij št. 31 v Braddock, Pa.
Predsednik: Jozef Zagore, 28 Ridge Avenue; — tajnik: Jozef Košir, 1227 Maple Way; blagajnik: Jozef Žefran, 1111 Wood Way; zastopnik: Alojzij Rovat, box 52, Furtle Creek, Pa. Drugi pa v Braddock, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu na 30 Danube v Lorenz Kovalčevi dvorani.

Društvo sv. Aljožij št. 32 v Black Diamond, Washington.
Predsednik: Joseph Flavac, P. O. box 644; tajnik: Joseph Burke, Box 636; blagajnik: John Terbovec, P. O. box 662; zastopnik: G. J. Porenta, P. O. box 701. Vsi v Black Diamond, Wash.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu od devetih dopoldne v Masonic dvorani.

Društvo sv. Aljožij št. 33 v Trestle, Pa.
Predsednik: Anton Eržen Turlo Creek Pa. R. 1, box 82; tajnik: Matev Petermeir, R. 1, box 77; blagajnik: Frank Schifcar, R. 1, box 76; zastopnik: John Rupnik, R. 1, box 90. Vsi tri v Unity Sta., Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v angleški dvorani v Trestle, Pa.

Društvo sv. Peter in Pavel št. 35 v Ljubljani, Slovenia.
Predsednik: Jozef Jereb, Lloydell, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu v Lloydell, Pa.

Društvo sv. Aljožij št. 36 v Conemaugh, Pennsylvania.
Predsednik: John Kukovec, Box 435, Conemaugh, Pa.; tajnik: John Brezovec, Box 6; Conemaugh, Pa.; blagajnik: Martin Jager, Box 102, Conemaugh, Pa.; zastopnik: Josip Dremelj, Box 275, Conemaugh, Pa.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu v Jon Campu dvorani.

Društvo sv. Aljožij št. 37 v Cleveland, Ohio.
Predsednik: Louis Kmett, 234 So 13th St.; tajnik: John Poček, 229 So 13th St.; blagajnik: Anton Kralj, 227 Harold St.; zastopnik: John Jakševič, 243 No. River St., v Cleveland, Ohio.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu v Clinton House na Cor. Front & Washington Sts. v Reading, Pa.

Društvo sv. Ivan Krstnik št. 37 v Cleve land, Ohio.
Predsednik: Louis Kmett, 234 So 13th St.; tajnik: John Poček, 229 So 13th St.; blagajnik: Anton Kralj, 227 Harold St.; zastopnik: John Jakševič, 243 No. River St., v Cleveland, Ohio.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu na 9. uri v Alan Ave.

Društvo sv. Aljožij št. 38 v Rock Springs, Wyoming.
Predsednik: Frank Erzen, 759 9th St.; tajnik: Jacob Blatnik, 777 - 7th; blagajnik: Janek Petek, box 144; zastopnik: John Pe tek, box 144. Vsi v Electric, Mont.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu od deveti uri dopoldne v Pe tek & Zobek dvorani na Happy Hall.

Društvo sv. Aljožij št. 18 v Rock Springs, Wyoming.
Predsednik: Frank Erzen, 759 9th St.; tajnik: Frank Taufur, 449 - 7th St.; zastopnik: John Zollar, Box 226 - 10th Street. Vsi v Rock Springs, Wyo.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu od deseti uri dopoldne v John Marakov dvorani.

Društvo sv. Aljožij št. 19 v Lorain, Ohio.
Predsednik: Frank Durjala, 1739 E. 29th St.; tajnik: Andrej Pogačar, 1748 E. 20th St.; blagajnik: Andrej Klimar, 1688 E. 31st St., vlorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu v Aljožij Virantovi dvorani 1900 28th St. Lorain, Ohio.

Društvo sv. Aljožij št. 20 v Gilbert, Minn.
Predsednik: Josef Novak, Box 388; tajnik: John Zollar, Box 484 N.; blagajnik: Frank Lap, box K. K. Val in Gilbert, Minn.

Društvo zboruje vsako četrtjo nedeljo v mesecu eni uri popoldne v John Marakov dvorani.

Društvo sv. Aljožij št. 21 v Denver, Colo.
Predsednik: Joe Prijatelj, 6227 W. 30th Ave.; tajnik: Frank Skrabec, 4 Sheedy Row; blagajnik: John Cesari, 7 North Emerson St.; zastopnik: Frank Smole, 6682

Franklin St. Vsi v Denver, Colo.
Društvo zboruje vsakega 16. v mesecu v Mat. Sadarjevi dvorani, 4600 Humboldt St. Elyria.

Društvo sv. Aljožij št. 22 v So. Chicago, Ill.
Predsednik: Joseph Sebohar, 9563 E. wing Ave.; tajnik: Anthony Motz, 9485 Ewing Ave.; blagajnik: Nikolai Jakovčič, 9622 E. 10th St.; zastopnik: Frank Sudholnik, Box 31, vso v East Helena, Montana.

Društvo zboruje vsakega drugo nedeljo v mesecu v Franklinski dvorani, 9485 Ewing Ave.

Društvo sv. Jožef št. 23 v San Francisco, California.
Predsednik: Jakob Erlich, 110 19th St.; tajnik: John Setina, box 29; blagajnik: Anton Smole, Box 163; zastopnik: Frank Brušnik, Box 31, vso v East Helena, Montana.

Društvo zboruje vsakega drugo nedeljo v mesecu v John Luxemburški dvorani.

Društvo sv. Jožef št. 24 v Barberon, Ohio.
Predsednik: Math Kramar, box 223; tajnik: John Sasek, Box 110; blagajnik: Anton Smole, Box 163; zastopnik: Daniel Stojanov, Box 110, vso v East Helena, Montana.

Društvo zboruje vsakega drugo nedeljo v mesecu v John Luxemburški dvorani.

Društvo sv. Jožef št. 25 v Eveleth, Minnesota.
Predsednik: Jakob Erlich, 110 19th St.; tajnik: John Setina, box 29; blagajnik: Anton Smole, Box 163; zastopnik: Daniel Stojanov, Box 110, vso v East Helena, Montana.

Društvo zboruje vsakega četrtja nedeljo v mesecu v John Luxemburški dvorani.

Društvo sv. Jožef št. 26 v Pittsburg, Pa.
Predsednik: Ignac Uršič, 2000 19th St.; tajnik: John Stariba, 2000 19th St.; blagajnik: Anton Smole, Box 163; zastopnik: Daniel Stojanov, Box 110, vso v East Helena, Montana.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINČ, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHNOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 930 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 - 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 138.
FRANC GOUZE, Chisholm Minn., Box 715.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošljivatve pa na glavnega blagajnika, Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Tečaji za razstreljevanje zemlje. Iz Horjula poročajo: Dne 2. oktobra je e. kr. kmetijska družba tudi pri nas prizadela enodnevni tečaj za razstreljevanje zemlje, katerega se je udeležilo precejšnje število domačih in tujih občanov. Vodil ga je deželni sadarski učitelj Humeck, ki je podal najprej potrebna pojasnila o rabi razstreljeva dinamona, potem pa so se vršili praktični poizkusi, n. pr. naparava drevesnih jam, rahljanje zemlje v starem sadovnjaku (1 meter globoko med sadnim drevjem), pri čemer ni bilo drugega znati, nego močno bobnenje v zemlji. Posebno zanimivo je bilo gledati, kako je dinamom s pomočjo fuhinatne užegalne vrvice izruval, razklal in visoko v zrak pognal po več štorov (porobkov) hkrati. Uspeh je bil res nepričakovani. Brez dvoma bodo začeli kmetovalci uporabljati to razstreljevo v kmetijske namene. Vsi udeleženci so sadarskemu učitelju Humecku za brezplačen in poljuden pouk hvalili.

Mest čez Savo. Iz Št. Jakoba pisajo: Mest čez Savo pri Št. Jakobu je še vedno zaprt in se premet vrši čez Črnuče. Mi navadni ljudje ne vidimo za kulise, a pa metno to ni bilo. Prisli smo iz delži pod kap. Prej smo imeli vsaj brod, zdaj pa nimamo ne brodu ne mostu. Posestniki iz Smartna imajo na Šentjakobskih strani ob savskem bregu zemljišča, kjer dobivajo hosto in steljo, pa ne morejo do nje. Ljudstvo s te plati pa je v vsakdanji življenjski zvez z Ljubljano, ki je pa zdaj naenkrat postala oddaljena skorodna voda.

Nezakonski sin streljal na ženo svojega očeta. Fran Bivec, delavec iz Dul, je nezakonski sin Težije Bivec in Frana Verbiča, poznega posestnika iz Dul. Verbič se je oznikal. Z ženo ni imel otrok in je zapustil celo svoje posestvo svoji preživelji ženi Frančiški, sedaj zopet omogočen Rus. Posestvo se eeni na 30,000 krov. Bivec je bil dlje časa brez službe. Spomnil se je na svojega očeta, zato se je podal v rojstnem kraju. Pred hišo v Dulah je dobil gospodino Frančiško Rus, ki ga ni spoznala. Prosil jo je, naj mu da kaj za jesti, ker je lačen. Ko mu gospodinja ni mogla ustrezeti, se je dal spoznati in obenem prosil, naj mu pomore, da bo šel v Ameriko. Rus mu je odgovorila, da ona ne da ničesar, ko jo je pa le prosil, podala mu je 20 vinjarjev, nakar je odšel proti njivi, kjer je zopet prosil Rusa (moža Rusovke). Rus mu je po dolgem prekanju dal 1 krono, nakar je Bivec odšel. Ko sta pa zakonska Rus peljala na vozi poljske predelke, prisel je zopet Bivec in ponujal 20vinarski novec Rusovki nazaj. Ker ista denarja ni hotela vzeti, pač pa pripomnila, da ga je darovala in ga ne mara nazaj, je potegnil samokres in ustrelil dvakrat proti Rusovki. Zadel je v levi kol tak, da ji je po imenu izvedenev prizadjal lahko telesno poškodbo. Po drugem strelu je Bivec zbežal. Drugi dan pa se je sam ovadil orožnikom v Vevčah in priznal dejanje.

Roparski umor v Škofji Loki. Dne 12. okt. zjutraj se je izvršil v Škofji Loki tako predzren in zavrnaten roparski umor, kakršnega še ne ponimajo ljudje v okolici. Neki laški delavec, ki je uslužben pri gradbi nove ceste iz Trate v Škofji Loki, se je splazil 12. okt. zjutraj po prvi maši v kuhično dobro znane gostilne Janez Miklavčiča, po domače "Pod purfelem". Gospodinja je stala pri ognjišču in je pripravljala zanjutrek za svojega otroka. Njen sošprok, ki je slep, pa je še ležal v kamri. Napadalec se je približal čisto tihu gospodinji in jo je udaril z vso silo z neko težko, trdo in robato stvarjo po glavi. Žene je padla, ne da bi se kaj zavedla. Napadalec ji je popolnoma prebil lobanje, tako, da so izstopili možgani. Našli so jo mrtvo. Po

ŠTAJERSKO.

Pogon za kmečkim strahom. — Ena parica zastupljena. Građec, 13. okt. Neki lovec pri Greisfordu je na nasvet izvedenev poizkusil z arzenikom zastupiti parice. Sedili so namreč, da gre za parice, ki so uše iz mehanike, bodo tudi žrle kose mesi, ki so z arzenikom zastupljene. Pripravili so dva velika kosa mesi, ki so ju otvorili z arzenikom. Ovčja čreva so nato več uraděč raztresli tako, da so vodila raztresena črevesa do zastupljene mesi, ki so je obesili na drevesa tako visoko, kolikor je en mož visok. Ko so 10. okt. zjutraj nadzorovali zastupljenje, je bila vrv, na kateri je bilo meso obeseno, pretrgana in meso odneseno; na tleh so pa našli sledove velike parice. Arzenik, ki je

tako debel kakor kak fižol, more šele čez nekaj časa učinkovati. Zastrupljeno meso je nastavljen v okrožju Glashütte, Osterwitz, Freiland, Hand, Hebalpe, Rosenkogel do Modriacha in Packa. V tork 14. okt. je v tem okrožju napovedan veliki lov. Lovec, ki je nastavil strap, izjavlja, da bo s tistim, ki bi našel zastrupljeno zver, delil razpisano nagrado. Vsi pravi loveci, ki bi jim, če zagledajo leva, ne padlo sreč v hlače, se vabijo, da pridejo 14. okt. ob 7. uri zjutraj v Greisford nad St. Stephanom. Ponoči na 7. okt. je bilo raztrganih v Osterwitzu Avgusta Karnerju več ovce, ponoči na 9. okt. je zver vulgo Steinerhardu več ovce raztrgal. Zver je včel dne 9. oktobra čuvaj Steinerhube na 30 korakov.

PRIMORSKO.

Obesi se je. Sam se je obošol v smrt na vešala in dne 7. okt. smrtno obošdo tudi sam izvršil 76letni Blažov Tona iz Dwora pri Boču. Njegovi glavni tožitelji so bili verska mladčina in znaj "snops". Mlad je bil zunaj v svetu; svoje stare kosti pa je — kar kar navadno — prinesel domov občini v bremnu.

Zaprtje igralnic v Opatiji. Iz Opatije se poroča, da so zaprla tamošnjo javno igralnico, in sicer na posebno odredbo notranjega ministarstva. Vodja kazine je izvabil, da je bila ustavljena igra Boule, vsed česar mora biti igralnica en mesec zaprt. Čež en mesec pa se bode igralnica zopet odprila, igralo pa se ne bo več Boule, marveč samo Ecarté.

Nezvesta uslužbenca. Tvrda G. S. Segre v Trstu je sestavila izrednem potom inventuro in pri tem je našla, da je manjka za kakih 6000 krov olja. Kriveca sta bila kmalu zasečena v osebi nekega uradnika v vozniški, ki sta se bila že dalje časa spravljala blago na stran in ga prodajala na svoj račun. Oba sta priznala svojo krivido in ker sta obobjila, da poravnata škodo, ju še tvrdile ni javil policiji. To naklonjenost pa sta poštenjaka razumela docela krivo, kajti sedaj so nenekrat dognali, da sta oba pobegnila iz Trsta, pustivši svoje rodbine v budi.

Zblaznil kuhar na ladji. Na parniku "Lika" ogrsco-hrvatske parobrodne družbe si je med vožnjo iz Senja na Reko v hipnici blaznosti prerezal trebuh kuhar Ivan Varsanić iz Lovrana. Varsanić, ki pa ne bo okreval, se blede venomer. On trdi, da ga hoči obiskavat njegov rajnik, da je ves svet kakor velika norišnica itd. Nikdo ne ve, kako da je tako nemadoma zblaznil.

Smrtna nesreča v tobačni tovarni. V Rovinju se je v tobačni tovarni smrtno ponesrečil 31 let star Nikolaj Dapirnik, ki je zapustil vdovo in dva sirotna otroka. Dapirnik se je dvigal z dvigalom iz delavnice v nadstropje in je pri tem pomolil glavo prek ograje. V tem trenutku pa ga je udarilo po glavi padajoče dvigalo, ki ga je pri prici ubilo. Zmedu med 1000 delavk broječim osobjem je bila prva tremtke velikanska.

Zaradi goljufije igre so aretili v Trstu. 29letnega Mateja Krašoveca, rodom iz Logatec. Goljufijo je pri igri nekega uradnika državne zdravstvene začasnice za 48 K.

KOROŠKO.

Roparski napad. Hlapce Peter Sablatnik se je seznanil v Pliberku v neki gostilni z neznanim fantom, ki mu je reklo, da gre k vojakom. Postala sta kmalu prijatelja in obiskala sta več gostiln. Ko sta se o miraku vračala iz Pliberke, je novi tovaris v gozdiku nekoliko nad kolodvorom neneadoma zaostal. Ko je hotel Sablatnik pogledati, kje je njegov tovaris, dobil je neneadoma močan udarec po glavi. Onesvestil se je in padel. Ko se je zavezadel, je opazil, da mu manjka denarniča, v kateri je imel še približno 16 krov. Nekaj dni pozneje je žandarmerija izsledila roparskega napadalca v osebi 22letnega brezposelnega pomočnega delavca Ferdinandu Filipu in ga aretirala. Filip napad in rop prispol.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRŽAVAH.

Za smeh in kratek čas.

TEŽAVA.

— On ves navdušen: V tem krasnem kraju bi si sezidal ma lo hišico...

— Pomisl vendar, kako da leč bi imela do mene šivilja.

NEPRIČAKOVAN ODGOVOR.

Mož: — Noejo se mi je san jalo, da sem umrl.

Zena: — Koliko časa si se pa moral peči v ognju?

— Niti minutet; sv. Peter mi je rekel: "Ti prideš v nebas, ker predobro poznam tvojo staro."

Priateljice.

— Anica, če me ne uslušite, se bo nekaj strašnega zgodilo.

— Kaj?

— Z Vašo priateljico Angelico se bom poročil.

— Nikakor ne; saj Vas vzem takoj, če hočete!

Mala Lizika se je ves dopoldan smukala okrog telefona. Končno je poklicala mamico.

— Ti mamicu, ali imajo v nebesih tudi telefon?

— Ne, Lizika! Kaj bi pa rada?

— Jaz bi rada Boga nekaj rprala.

— Kaj bi pa rada vedela?

— Rada bi vedela, kaj sem bila jaz prej, predno sem postala tvoj otrok.

Zrakoplov.

— Ko je bil zadnji moj prijatelj v gorah se je tako prestrahl zrakoplova, da je padel in se ubil.

— Saj bi se ravno tako, če bi bil v zrakoplovu.

Kje je ANTON KALUŽA? Jaz sem prišel pred kratkim iz starega kraja in mu imam poročati več važnih stvari. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi javi, ali naj se pa sam oglaši. — Matija Sedmak, 118 15th St., Conneaut, Ohio.

FOZOR, DEKLETA IN VDOVE!

Vdovec, star 26 let, se želim seznaniti s Slovenko v starosti od 18 do 24 let. Tudi vdova z enim otrokom ni izključena. Tukaj imam stalno delo, zaslužim 4 do 6 dolarjev na dan. Samo resne ponudbe je za poslati, če mogoče s sliko.

T. R.,
P. O. Box 218, Thorpe, W. Va.
McDowell Co.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priprečam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozja.

Lansko rudeče vino po 40¢ gal., lansko belo vino po 45¢ gal. in najboljše staro belo vino po 50¢ gal.

Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distillerija blizu postaje.

Pošljite vsa pisma na:
Stephen Jackse,
Box 161, St. Helena, Cal.

POSEBNA OBJAVA.

Sedaj potuje po zapadnih državah moj zastopnik g. M. Zugel, kateri je opravičen pobirati načrila in denar. Pri naročilu se tudi plača.

Za Creekett, Cal., in okolico je opravičen pobirati denar za moje vino in žganje g. John Kodrich. S spoštovanjem

Stephen Jackse.
(17-10-4-11)

Trgovec z zlatnino
M. POGORELC,

29 E. Madison St. — Room 1112,
Chicago, Ill.

Opomba: Pazite na oglas v slobotnih številkah.

ISČE SE

Izvežbané šivalke za šivati možne slavnike. Vprašajte takoj pri:

Vanderhoef & Co.,
18-22 Washington Place,
(27-29-10) New York City.

PRVA HRVASKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

priporoča se vsem Slovenskim tamburicim zborom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovnejšem sistemu in na najpopolnejših umetniških načrtih.

Okršene so z biseri in vakovrstnimi roščami.

Velika zalogata vskovrnostih godal in najboljših gramofonov ter tehničnih plošči.

Veliki ilustrirani cenik s slikami pošljem v vsekemu zaston.

Ivan

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižnjem življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadalevanje.)

Podpisal je, nakar je pisar odšel.

— Po tem nakupu — je povzel intendant Doublet — Vam bo prinašalo posestvo 126.000 frankov. — Ali veste, gospod marki, da so redki ljudje, ki imajo 126.000 frankov.

— Kaj ne, da sem srčen, gospod Doublet! 126.000 frankov!

— Hvala Bogu, gospod marki, nicesar Vam ne manjka. Mladi ste, bogati, dobri, zdravi in razentega — se je nasmehnil Doublet — imate soprog in hčerko, ki je kakor angelj —

Marki ga je mrko pogledal.

— Ce imam 126.000 frankov dohodkov, ženo kot je moja in kakor angelj lepega otroka, si ne morem nicesar boljšega želeti, kaj ne?

— Samo to — je pristavljal intendant — da bi kolikor mogoče dalj časa živel. — Ali zapovedujete še kaj?

— Ne. — Toda počakajte — koliko imate v blagajni?

— Devetnajststoč tristo in nekaj frankov, gospod marki. Pri tem seveda ni vračenjen denar, ki leži na banki.

— Se predpoldne mi prinesite deset tisoč frankov v zlatu. Ce bi slučajno mene ne bilo doma, jih izročite Jožefu.

— Se do opoldan?

— Da.

— V teku ene ure bo denar tu. Ničesar drugega, gospod marki?

— Ničesar, gospod Doublet.

— 126.000 frankov dohodkov od posestva — je mrmral intendant.

Ko je intendant zaprl vrata, se je vsedel marki v naslonjač in si zakrili z rokami obraz.

— Oh — je zastopal — zakaj sem vendar bogat? Koga naj postavim v ta zlat okvir? Ne, ne! — Kri! Kri! Boji se me, trepeta pred menoj! Ali je morda moja krivda? Oba hosta šla, morata iti!

Vstal je in šel v spalnico, kjer je dobil Jožef.

— No, kje so puške?

— Tukaj, gospod marki; v najlepšem redu so.

— O tem se bom še prepričal. Ali je gospa že pozvonila?

— Ne vem, gospod marki.

— Poizvij.

Hišnik je odšel, marki je pa vzel iz omare rog smodnika, par pištol in nekaj krogel.

Jožef se je vrnil.

— Gospa markiza je že vstala.

— Ali je naročila voz?

— Ne, gospod marki. Na izprehod bo šla peš.

— Dobro. — Skoraj bi bil nekaj pozabil. Jutri se odpeljem na lov. Ali razumeš?

— Da, gospod marki. — Ali hočete palico?

— Ne. Ali je v tukajšnji bližini kak izvošček?

— Da, na vogalu Rue du Lille.

— Vprašaj Julieto, če bi lahko govoril z gospo.

Jožef je odšel.

— K njej bom šel, da bom videl, kako se zna zatajevati.

Toda mahoma se je premislil in poklical hišno.

— Recite gospoj — je rekel — da sem mislil govoriti žnjo, pa sem moral nenadoma oditi po opravku. Okoli poldne se vrnem, če pa ne, ni potreba čakati name.

Oblek je suknjo in stopil na cesto.

— Koliko je ura? — je vprašal kočija.

— Poldvanajstih gospod. Kam izvolite?

— Rue de Belle Chasse, vogal Rue Saint Dominique; tam vstavi.

— Dobro.

Gospod Harville se je vsedel v kočijo in zagnril okna. Sklenil je počakati v bližini omenjene hiše in presenetiti v usodenjem trenutku svojo ženo.

Ravno opoldan je stopila iz Harvillove palače markiza, občena v rjavo svilnato obleko.

Voz se je ustavil na samotni ulici ob dolgem zidu.

— Ali vidiš ono žensko? — je vprašal marki.

— Da, gospod.

— Pelji polagoma za injo. Ce bo najela voz, vozi za njim.

— Prav. — Stvar je skoraj smešna.

Markiza je res najela voz.

Naenkrat je kocija ustavl.

— Kaj delaš?

— Dama je šla v cerkev. Kako lepo nogo ima!

Marki se je globoko zamislil. Sprva je menil, da ga je žena zapazila in da je šla namenoma v cerkev. Nato se mu je zazdelo anonimno pismo zlobna obrekljivost. Ali je kriva Klementina ali ni?

Kočija se je ozrl nazaj rekoč:

— Dama je zopet stopila v voz.

— Pelji za njim.

— Dobro; stvar je smešna — zelo smešna.

Dospeli so v Rue du Temple.

— Gospod — je rekel kočija — tovariš je vstavil pred št. 17.; tukaj je št. 13.; ali naj vstavim?

— Da.

— Dama je šla v hišo.

— Odprti.

— Takoj.

Nekaj trenutkov za tem je stopil marki Harville v hišo št. 17.

II.

Angel.

Ko je prišla markiza v vežo, je stala madama Pipeletova vsa začudena med vratmi.

Markiza jo je tihlo vprašala:

— Gospod Karol! — Madama!

— Gospod kdo? — je vprašala starka, ker jo ni hotela razmeti.

— Po gospodu Karolu vprašam, madama — je ponovila Klementina s tresočim glasom.

— A, gospod Karol! Tako tihlo govorite, da Vas človek še razmeti, ne more. Idite v prvo nadstropje, prva vrata.

Markiza se je napotila po ozkem hodniku.

— Hahaha! — se je zakrohotala starka — danes pa bo nekaj.

— Komandant nima slabega okusa — je pristavila napol pisanja sosedka.

Ko je despela markiza na vrh vlažnih in temnih stopnic, ji je stopil nasproti — Rudolf.

— V roko ji je stisnil malo listnico rekoč:

— Vaš soprog ve vse; sledi Vam.

V tem trenutku se je zasišal iz pritličja piskajoč glas stare Pipeletovke:

— Kam hočeta, gospod?

— On je — je rekel Rudolf. — Odidite v peto nadstropje. Dajte Morelovu rodbini ta denar.

— Gospod, jaz Vas ne pustim, če mi ne poveste — je kričala nišnica.

— Jaz sem inož one dame, ki je ravnokar prišla.

— To je seveda nekaj drugega. Idite v božjem imenu.

Ko je zasišal Karol Robert to nenavdno šumjenje, je malo odpr vrata. Rudolf ga je pahnil nazaj stopil v sobo in zaklenil vrata.

V tem hipu je že obstal pred vratimi marki Harville.

— Gospod, kaj naj to pomeni? — je vprašal Karol Robert ves presečen Rudolfa.

Na stopnicah je nekaj zaropotalo, kot da bi padlo na tla človeško telo.

— Nesrečnež jo je umoril! — je vzkliknil Rudolf.

— Umoril? Koga? — Kaj se dogaja? — je jecal Robert.

Rudolf je odprl vrata in videl Hromca, ki je tekel po stopnicah. V rokah je držal listnico, katero je bil on pred par trenutki izročil markizi.

Hromec je izginil.

Važni nasvet.

V sedanjem kritičnem času v katerem je človeško telo radi pogoste premembe vremena in največji meri razpostavljen raznim beleznim kakor: kašelj, reumatizem, teško dihanje, glavobol, slab tek do jedi, nerdeni odčistek, zobobol, nahod, bolezni ledvic, srčenju kože itd. — je tako važno za vsakega, da ve kam se obrniti za pomoč da ne troši zastonj svoj težko prisluženi denar. — Kam?

— Edino le tja, kjer je že stotine boljučih dobitlo uspešna zdravila za jednake in slične bolezni it. to je:

THE PARTOS PHARMACY v New Yorku.

Vsaki, kateri naroči najmanje za \$1.00 od zdolaj označenih zdravil dobi kot darilo jeden krásni koledar za leto 1914. — Izrežite doljni Cupon za brezplačni koledar ter ga v pismu v katerem užačete točno za kakšno bolezni želite zdravila in kateremu pričelite potrebni denar ter naslovite na:

THE PARTOS PHARMACY,

160—2nd Ave.

New York, N. Y.

Imenik in cenik najglavnnejih zdravil:

Za čistenje krvi, želodeca in redno stolice	Partola \$1.00
Proti glavobolu	Partocure \$1.00
Proti slabem spanju in za živčne bolezni	Partone Elixir \$1.00
Za bolezni želodeca	Partowill \$1.00
Zoper izpadanje las	Partolin I. \$1.00
Za porastenje las, brk in brade	Partolin II. \$1.00
Za prišče (mazulj) po koži in za gladko kožo	Partoocream \$1.00
Za impotenco (oslabelo naravo) in onanijo	Partobrace \$1.00
Za kašelj, prsne in plučne bolezni	Partocough \$1.00
Za reumatizem in kostobilje	Rheumabalsam & Powder \$2.00
Za sifilis	Partobisquits \$4.00
Za akutni triper	Triplets št. 1. \$2.00
Za kronični triper	Triplets št. 2. \$2.00
Za polucije in gubitek	Triplets št. 3. \$2.00
Za beli tok žen	Triplets št. 4. \$2.00
Za zlato žilo (Hermohode)	Partopile \$1.00
Za bolezni očij (vnetje)	Erlauer Water & Salve \$2.00
Za osivele lase	Elsawater \$1.00
Za bolezen ledic	Partoherb \$1.00
Proti kostobilu (Gicht)	Partopain \$1.00
Za srbenje kože	Partoetyl Salve \$1.00

Nadalje vse kar se v jedni moderni lekarni morebiti. Slovenski ceniki se pošiljajo zastonj in vsa zdravila poštnine prost.

CUPON ZA BREZPLAČNI KOLEDAR.

Prigibno pošiljam \$..... za ..... ter brezplačni koledar za leto 1914.

Ime in priimek: .....

No. or box ..... City ..... Staate .....

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom Slovencem in Hrvatom naznjam razprodajo svojega naravnega domačega vina. Cena belemu vinu je 40—45 in 50 e galon, črnemu vinu pa 30—35 in 40 e galon s posodo vred. Manjših naročil od 28 galon ne sprejemam. Z naročilom pošljite polovico denarja in ostanek se mi pošlje do vino sprejmecu. Za obilo naročil se toplo priporočam posestnik vinogradra FRANK STEFANICH, R. R. 7, Box 124, Fresno, Cal.

Kedr izmed rojakov želi moje vino, naj se obrne na: MR. FRANK KREK, 213 W. Main St., Trinidad, Colo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ. VRČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

HARMONIKE

bodisi kakorinek vrste izdelujem in popravljam po najnajih cenah, a delo trdno in zanesljivo. V